



4/2019

LÅT OSS SKYDDA VÅR VINTER

Klimatförändringen är ett allvarligt hot för djuren. Den smälter de snödrivor som saimenvikaren behöver som boplats, förstör sköldpaddornas boplatssområden och gör det svårare för pandorna att hitta mat.

Men klimatförändringen är också ett allvarligt hot för människorna. Den specialrapport som den mellanstatliga klimatpanelen IPCC gav ut i september varnar för att de smältande glaciärerna på fastlandet leder till att havsytan stiger. Højningen sker 2,5 gånger snabbare nu jämfört med 1900-talet. Redan nu lider människorna i Bangladesh av allvarliga översvämningar. På Fiji flyttar befolkningen allt mer mot inlandet, och i Florida försöker man med alla medel hålla vågorna borta från gatorna i Miami.

De ovan nämnda hoten är konkreta och skrämmande. Nästan lika skrämmande är det faktum att klimatförändringen också håller på att beröva oss på ett immateriellt och synnerligen finländskt fenomen. I Finland har vintrarna redan nu flyttat 300 kilometer norrut. Detta innebär att 1980-talets vintrar i Lahtis motsvarar 2020-talets vintrar i Joensuu. Det är svårt att föreställa sig en finländsk identitet utan hockey på naturis, utan den muntra stämningen i pulkabacken en kall vinterdag, utan knarrande snö under våra skor.

Vi har dock inte råd att försjunka i en känsla av hopplöshet. Trots att oåterkalleliga skador redan har skett kan vi ännu påverka magnituden av kommande förändringar. Vi har tio år på oss att halvera de globala växthusgasutsläppen, och den enda vägen framåt är att överge fossila bränslen. Det vi behöver är framför allt slagkraftiga politiska beslut och företagsansvar, men var och en av oss kan också påverka utvecklingen genom vårt eget konsumtionsbeteende.

Kom med och skydda våra vintrar.

Liisa Rohweder

Liisa Rohweder
generalsekreterare, WWF Finland

WWF

Kort och gott på svenska

Kritiska stunder i Madrid beträffande

KLIMATKRISEN

TEXT MINTTU-MAARIA PARTANEN

Klimatexpert Mia Rahunen, varför är årets klimatkonferens viktig med tanke på bekämpningen av klimatförändringen?

Enligt det klimatavtal som ingicks 2015 i Paris ska länderna åta sig att till en viss grad minska sina utsläpp. Ländernas nuvarande målsättningar räcker dock inte på långt när till att begränsa jordens genomsnittliga uppvärmning till 1,5 grader. De löften som gäller i dag leder till en uppvärmning på 3 grader. För att målsättningarna i klimatavtalet från Paris ska uppfyllas är det viktigt att länderna under nästa år förbinder sig till mycket större utsläppsminskningar än de dagsaktuella löfterna. Länderna borde också komma överens om att från och med 2030 förbinda sig till att öka utsläppsminskningarna vart femte år.

Vilka är de största frågorna som man viltas om under konferensen?

Konferensdeltagarna tvistar bland annat om hur länderna kan utnyttja klimatåtgärder som de finansierar i andra länder i syfte att uppnå sina egna utsläppsminskningmål. Om Finland t.ex. finansierar ett klimatprojekt i Tanzania som leder till mindre växthusgasutsläpp får bara endera landet inkludera utsläppsminskningen i sin klimatrappport om utsläppsminskning.

Därtill bedömer man i Madrid också hur de rika länderna stöder och finansierar de fattigare ländernas möjligheter att anpassa sig till klimatförändringens konsekvenser. Tills vidare är de summor som västländerna lovat att bidra med i den internationella klimatfinansieringen otillräckliga. De fattigare länderna lider mest av klimatförändringen, trots att det är de som är minst ansvariga för den klimatförändring som människan orsakat.

Vilka länder främjar förhandlingarna och vilka bromsar upp dem?

Chile, som är ordförande för konferensen,

spelar en avgörande roll i förhandlingarna. Chile betonar att det är viktigt att satsa på större utsläppsminskningar och intensivare samarbete mellan olika aktörer. EU har ofta varit den part som med besked satt fart på förhandlingarna. Vi hoppas att detta ska ske också under Finlands ordförandeskap.

Kina hör till de kritiska aktörerna i den internationella klimatpolitiken. Trots att Kina investerar mycket i t.ex. förnybar energi har landet inte uppgett att det kommer uppdatera sina mål för att minska utsläppen. USA:s och Brasiliens presidenter har kritiserat och bromsat upp den internationella klimatpolitiken. Lyckligtvis har många delstater i USA vidtagit betydande klimatåtgärder oberoende av vad presidenten säger.

Vad händer bakom kulisserna?

Under konferensen förhandlar staterna om klimatåtgärderna, men det händer också mycket utanför de officiella förhandlingarna. Bland annat presenterar olika företag, städer, samhällssektorer och organisationer sina klimatlösningar. Även om det är staterna som stiftar alla lagar och förordningar som reglerar klimatpolitiken är det ändå ofta icke-statliga aktörer som genomför de utsläppsminskningar som har fastställts.

Varför deltar WWF i klimatkonferensen?

WWF har i egenskap av internationell miljöorganisation mycket att ge i klimatförhandlingarna. Vi vill få till stånd så bra klimatbeslut som möjligt med tanke på naturen och människorna. Med hjälp av vårt stora nätverk kan vi vara en brobyggare under konferensen. Vi har ett långt och framgångsrikt samarbete bakom oss med både regeringar och icke-statliga aktörer såsom forskare, organisationer och företag. I vårt nätverk finns många experter inom flera viktiga branscher när det gäller t.ex. energilösningar, skogs- och naturskydd samt livsmedelssystem. ■



De förunderliga djuren på **MADAGASKAR**

TEXT KATJA RÖNKKÖ • KÄLLOR WWF-MADAGASKAR, MONGABAY.COM

Närmare hälften av alla kameleontarter på jorden lever endast på Madagaskar. Deras framtid är allvarligt hotad på grund av avskogning och olaglig husdjurshandel.

Det finns ett gammalt talesätt på Madagaskar som säger att kameleonten blickar in i framtiden med det ena ögat och in i det förflutna med det andra. Ögonen sitter på varsin sida av huvudet och kan röra sig i olika riktningar, vilket ger kameleonten ett sympatiskt uttryck, men dess kändaste särdrag är ändå förmågan att byta färg.

I motsats till vad man ofta tror ändrar kameleonterna inte sitt utseende enbart för att smälta in i sin miljö. Genom att byta färg signalerar de om olika känslotillstånd till andra kameleonten, t.ex. rädsla eller parningsvilja.

Kameleonternas ögon, förmåga att byta färg och andra speciella särdrag är en orsak till att de i dag är i knipa: de är en eftertraktad handelsvara på den växande husdjursmarknaden i världen. Förutom handeln med husdjur är också skogsavverkningar ett

allvarligt hot mot många kameleontarter.

”Enligt en officiell uppskattning försvinner det varje år 40 000 hektar skog på Madagaskar. En stor del av kameleontarterna lever på små områden, och deras möjligheter att fly undan skogsavverkningsmaskinerna och förflytta sig till nya livsmiljöer är svaga”, berättar **Simon Rafanomezantsoa**, som arbetar som WWF:s biodiversitetsexpert på Madagaskar.

Den största orsaken till avskogningen och arternas nödläge är ohållbart svedjebruk, där man hugger ner skog och bränner marken för att jorden bättre ska lämpa sig för t.ex. odling av majs och sockerrör.

”Det effektivaste sättet att lösa problemet med ohållbar röjning av odlingsmark är att samarbeta med de lokala samhällena. Det är dock viktigt att den lokala befolkningen inte förlorar sitt levebröd i processen. Vi

har tillsammans sökt och utvecklat hållbara metoder för att odla mark och försörja sig på den”, berättar Rafanomezantsoa.

WWF arbetar också för att tygla den olagliga handeln med vilda djur på Madagaskar och för att introducera principen om miljöfostran bland den lokala befolkningen, så att människorna ska bli mer intresserade av att skydda sin miljö.

Man kan se kameleonten i alla nationalparker på Madagaskar och t.o.m. på grönområdena i storstäderna. Vi lär oss hela tiden mer och mer om kameleonternas värld, eftersom forskarna fortfarande hittar nya okända arter.

”Vår natur är unik: hela 90 procent av våra djurarter är endemiska, vilket betyder att de lever vilda i naturen endast här på Madagaskar. Om vi förlorar dem här, förlorar hela världen dem.” ■

Nya

FRAMGÅNGAR

Tack för ditt stöd. Dessa aktuella framgångar skulle inte vara möjliga utan våra långsiktiga stödjare och ett långsiktigt naturskyddsarbete.

© JUHA TASHKINEN / WWF



Nu finns det över 400 Saimenvikare

Enligt den senaste uppskattningen består Saimenvikarstammen av ungefär 410 djur. När vi gick in för att börja skydda Saimenvikaren år 1979 fanns det bara drygt 100 vikare i Saimen. Det att stammen har vuxit visar att man har lyckats skydda arten. Framför allt de utbredda begränsningarna av nätfiske och projekten med att skotta ihop hjälpsnödrivor under snöfattiga vintrar har varit framgångsrika åtgärder. Ett stort tack i vikarens historia hör till våra faddrar och donatorer, som har hjälpt oss att genomföra vårt långsiktiga skyddsarbete. Det hårda arbetet med att skydda sälarna måste dock fortsättas; saimenvikaren är nämligen inte ännu heller i säkerhet.

BILDEN ÄR TAGEN I FINLAND © MARKUS SIRKKA



300 000 hektar urskog skyddades i Ryssland

Glada nyheter från nordvästliga Ryssland! Ett nytt skyddsområde som omfattar 300 000 hektar har grundats i Norra Dvina-Pinegaområdet. Naturen i regionen är synnerligen värdefull, eftersom där finns en av de sista orörda omfattande urskogarna i Europa. Skogen erbjuder ett hem för många ikoniska djurarter, såsom skogsreven. Det nya skyddsområdet är resultatet av WWF:s och flera andra organisationers och samarbetspartners långsiktiga arbete. På detta sätt strävar man efter att bespara urskogen från avverkningar.

© ERIK MANDRE / SHUTTERSTOCK



100 miljoner euro mer anslag för naturskyddet

I regeringsprogrammet, som färdigställdes i början av juni, utlovades 100 miljoner euro i ytterligare finansiering för naturskyddet. Regeringen håller på att infria sitt löfte, och tilläggsansatsningen ingår också i regeringens förslag till statens budget för år 2020, som publicerades i oktober. Av tilläggsanslagen ska 42 miljoner euro användas för återställningsprogrammet Helmi, som ska stärka naturens mångfald och som används till att t.ex. skydda kärr, iståndsätta fågelvatten och våtmarker samt värna om vårdbiotoper. Därtill satsar man på att snabbare genomföra skogsskyddsprogrammet Metso. Trots att anslagen ökat i storlek står det dock klart att naturskyddsorganisationernas målmedvetna arbete alljämt behövs i Finland.

Över 50 kilometer strömmande vatten frigjordes

WWF:s och K-gruppens samarbete gav åter en gång utmärkt resultat under talkosäsongen. Under sommarens talkoarbete frigjordes över 50 kilometer strömmande vatten, som tidigare på grund av olika hinder varit onåbara t.ex. för öringarna. Finlands vandringsfiskar är utrotningshotade, eftersom våra små bäckar och åar ofta är fulla av hinder som försvårar fiskarnas vandring och lek, såsom brotrummor och dammar. WWF:s och K-gruppens talkoarbeten i strömmande vatten går ut på att avlägsna dessa hinder. Dessutom bygger talkoarbetarna för hand lämpliga lekplatser och livsmiljöer för öringarna i bäckarna och åarna. Detta viktiga praktiska arbete är möjligt tack vare våra faddrars långsiktiga stöd.



© LAURIN ROTKO



Betala fadderavgiften automatiskt

Genom regelbundna donationer deltar du enkelt i ett viktigt arbete. För faddrar som använder direktbetalning sker donationerna redan automatiskt. Du visste väl att om du använder e-faktura så kan du allra enklast betala din månadsdonation genom att godkänna fakturorna automatiskt i din nätbank. Då behöver du inte komma ihåg fakturan varje månad, utan donationsbeloppet betalas automatiskt i tid.

Stödjarservice

Telefon: 040 192 3112, vardagar kl. 9–16

E-post: donator@wwf.fi

Adress: WWF Finland, stödjarservice, Fågelviksgatan 10, 00500 Helsingfors
wwf.fi/tukijapalvelu

Donationskonto: FI41 1572 3000 0111 89
BIC (Swift) NDEAFIHH

JULKLAPPSTIPS FÖR NATURVÄNNER

GE EN JULKLAPP SOM GÖR MOTTAGAREN GLAD OCH SAMTIDIGT GYNNAR NATUREN. VI HAR SAMLAT IHOP NÅGRA JULKLAPPSTIPS FÖR NATURVÄNNER.

Ge en hjälpare hand. I stället för att ge något föremål kunde du erbjuda dig att hjälpa till med att t.ex. städa, renovera, ta ut hunden på promenad eller underhålla cykeln.

Ge tid. I vardagsruschen kan det ibland vara svårt att hinna umgås med sina nära och kära. Varför inte rätta till detta i jul och ge av din tid så att ni t.ex. kan göra en utflykt tillsammans i vinternaturen?

Skicka en julkhälsning och skydda samtidigt naturen. Skänk en summa till vårt naturskyddsarbete på adressen wwf.fi/joulu så kan du ladda ned WWF:s vackra elektroniska julkort.

Om du vill ge någon en fysisk julklapp kan du kolla vad vi har för produkter i vår webbutik. Genom att köpa WWF-produkter stöder du vårt arbete för naturen. Läs våra tips på [vår](#) distående sida.



© ANTI-PEKKA SINIKOSKI / WWF

Grunda en egen julinsamling!

Be att dina vänner ska komma ihåg dig på julen genom att skänka en summa till vårt naturskyddsarbete. Du kan enkelt starta din insamling på webbplatsen oma.wwf.fi eller med hjälp av ett penninginsamlingsverktyg på Facebook.

wwf.fi/keraysluonnolle

Fem sätt att undvika matsvinn

Hushållen i Finland slänger varje år sammanlagt 140 miljoner kilo mat i soporna. Svinnet är särskilt stort under helger. Här följer några tips om hur du kan undvika att delikatesser från julbordet hamnar i soporna i år. Det är **Elina Ovaskainen**, som arbetar som expert inom utvecklingen av en ansvarsfull livsmedelskedja vid Motiva, som vi har att tacka för dessa tips.

Planera matmängderna noggrant

Hur mycket av varje julrätt lägger du själv på din tallrik? Multiplicera mängderna med antalet matgäster.

Ta reda på allas favoriträtter

Fråga på förhand vilka favoriträtter var och en vill ha på julbordet och gallra bort sådana rätter som ingen verkar vara intresserade av.

Var noggrann med fisken

Färsk fisk håller ett dygn i kylskåp, rökt eller halstrad fisk ett till två dygn. Var därför särskilt noggrann när du uppskattar mängden fisk.

Lämna matreserven i butiken

I många städer har butikerna öppet varje dag även under julveckan. Kom ihåg detta om du funderar på att köpa en matreserv hem för säkerhets skull.

Våga bidra med mindre

När man bygger upp måltiden tillsammans händer det ofta att det finns stora mängder av olika maträtter på bordet. Kom ihåg att du t.ex. för ett sällskap på 12 personer kan tillreda maträtter enligt ett recept för 6 personer.